DOMSTOLENS BESLUT
den 17 maj 2002 *

I mål C-406/01,

Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av W.-D. Plessing och M. Lumma, båda i egenskap av ombud, biträdda av J. Sedemund, Rechtsanwalt,

sökande,

mot

Europaparlamentet, företrätt av C. Pennera och E. Waldherr, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

och

Europeiska unionens råd, företrätt av E. Karlsson och J.-P. Hix, båda i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående en talan om ogiltigförklaring av artikel 3.1 i förening med artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/37/EG av den 5 juni 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror (EGT L 194, s. 26), i den omfattning som tillverkning av cigaretter för export från Europeiska gemenskapen till tredje länder förbjuds genom dessa bestämmelser,

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena P. Jann, F. Macken, N. Colneric och S. von Bahr samt domarna C. Gulmann, D.A.O. Edward, A. La Pergola (referent), J.-P. Puissochet, M. Wathelet R. Schintgen, V. Skouris, J.N. Cunha Rodrigues, C.W.A. Timmermans och A. Rosas,

generaladvokat: C. Stix-Hackl,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Förbundsrepubliken Tyskland har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 12 oktober 2001, med stöd av artikel 230 EG yrkat att domstolen skall ogiltigförklara artikel 3.1 i förening med artikel 3.2 i Europaparlamentets och

rådets direktiv 2001/37/EG av den 5 juni 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror (EGT L 194, s. 26), i den omfattning som tillverkning av cigaretter för export från Europeiska gemenskapen till tredje länder förbjuds genom dessa bestämmelser.

2 Parlamentet och rådet har genom särskilda handlingar, som inkom till domstolens kansli den 12 respektive den 26 november 2001, gjort invändningar om rättegångshinder i enlighet med artikel 91.1 i rättegångsreglerna.

3 Parlamentet och rådet har yrkat att domstolen skall

— avvisa talan, eftersom det är uppenbart att den inte kan tas upp till prövning, och

— förplikta Förbundsrepubliken Tyskland att ersätta rättegångskostnaderna.

4 Genom en inlaga som inkom till domstolens kansli den 29 januari 2002 har Förbundsrepubliken Tyskland yttrat sig över invändningen om rättegångshinder i enlighet med artikel 91.2 i rättegångsreglerna och yrkat att domstolen skall ogilla denna invändning.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

5 Parlamentet och rådet har gjort gällande att talan har väckts för sent. Eftersom det inte har konstaterats att spridningen av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 18 juli 2001, i vilken direktiv 2001/37 publicerats, var försenad har Förbundsrepubliken Tyskland nämligen inte iakttagit den frist som anges i artikel 230 femte stycket EG, jämförd med artiklarna 80.1 a och b samt 81 i rättegångsreglerna, när den ingav ansökan till domstolens kansli den 12 oktober 2001. Parlamentet och rådet anser att ansökan, i enlighet med dessa bestämmelser, skulle ha ingetts senast vid midnatt den 11 oktober 2001.

6 Parlamentet och rådet har tillagt att beräkningen av tidsfristen skett i enlighet med de principer som Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt har fastställt i sitt beslut av den 19 januari 2001 i mål T-126/00, Cofindustria m.fl. mot kommissionen (REG 2001, s. II-85), som gällde tillämpningen av bestämmelser i förstainstansrättens rättegångsregler som motsvarar de bestämmelser i domstolens rättegångsregler som är aktuella i förevarande fall.

7 Sökanden har dock gjort gällande att den tidsfrist på två månader som det talas om i artikel 230 femte stycket EG inte, i enlighet med artikel 81.1 i rättegångsreglerna, har börjat löpa från slutet av den fjortonde dagen efter den dag då direktiv 2001/37 offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, alltså vid midnatt den 1 augusti 2001, vilket Parlamentet och rådet gjort gällande,

utan snarare från början av den femtonde dagen efter den dag då detta offentliggörande ägde rum, alltså vid midnatt den 2 augusti 2001. Sökanden har gjort gällande att det endast är i detta fall som det kan anses att den fjortonde dagen av tidsfristen till fullo har gått till ända. Sökanden har vidare gjort gällande att denna tolkning överensstämmer med syftet bakom artikel 81.1 i rättegångsreglerna, i vilken det fastställs när en tidsfrist för att väcka talan börjar löpa och inte när den löper ut. Till följd av detta är det helt obefogat att fastställa att en sådan tidsfrist börjar löpa vid midnatt i slutet på en dag i stället för klockan 00.00 i början på en dag.

8 Sökanden har gjort gällande att med hänsyn till denna tolkning skall den i målet aktuella tvåmånadersfristen för att väcka talan enligt artikel 230 femte stycket EG anses ha löpt ut vid midnatt den 2 oktober 2001. Med tillägg för den förlängning av talefristen med tio dagar med hänsyn till avstånd som anges i artikel 81.2 i rättegångsreglerna löpte fristen alltså inte ut förrän vid midnatt den 12 oktober 2001. Till följd av detta anser sökanden att den inlämnat sin ansökan inom de fastställda tidsfristerna.

9 Sökanden har vidare hävdat att invändningen om rättegångshinder bör ogillas i enlighet med principen om rätt till ett verksamt rättsligt skydd som utgör en allmän gemenskapsrättslig princip (se, särskilt, dom av den 26 april 1994 i mål C-228/92, Roquette Frères, REG 1994, s. I-1445, punkt 27).

10 I detta avseende har sökanden gjort gällande att såväl de berörda myndigheterna i Förbundsrepubliken Tyskland som deras ombud i förevarande mål inom ramen för frågan om tolkningen av artiklarna 80 och 81 i rättegångsreglerna har kommit fram till slutsatsen att den frist för att väcka talan som anges i artikel 230 femte stycket EG började löpa den 2 augusti 2001 och att den därmed, med hänsyn till tillägget för avstånd, löpte ut vid midnatt den 12 oktober 2001. Om den uppfattning som parlamentet och rådet har hävdat tillämpades skulle en uttalad dubbeltydighet i rättegångsreglernas bestämmelser som strider mot rätten till ett verksamt rättsligt skydd framträda.

Domstolens bedömning

11 Om det är uppenbart att domstolen saknar behörighet att pröva en viss sak eller att talan inte kan tas upp till prövning, kan domstolen enligt artikel 92.1 i rättegångsreglerna, sedan generaladvokaten hörts, fatta ett motiverat beslut utan ytterligare behandling. Domstolen anser att handlingarna i förevarande mål innehåller tillräckliga upplysningar för att avgöra frågan om upptagande till sakprövning utan ytterligare behandling.

12 Eftersom talan i detta fall riktas mot en rättsakt som offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 18 juli 2001 bör det erinras om, för det första, att det i artikel 81.1 i rättegångsreglerna föreskrivs att "[n]är fristen för att väcka talan mot en institutions rättsakt börjar löpa från tidpunkten för rättsaktens offentliggörande,... [skall] fristen i enlighet med artikel 80.1 a räknas från slutet av den fjortonde dagen efter den dag då rättsakten offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*".

13 För det andra framgår det av artikel 80.1 a och b i samma rättegångsregler att de frister gällande förfarandet som föreskrivs i bland annat EG-fördraget och nämnda rättegångsregler skall beräknas exklusive dagen för den händelse från vilken fristerna skall räknas och att de, om fristen är uttryckt i månader, skall löpa ut vid utgången av den dag i fristens sista månad, som infaller på samma datum som den dag då händelsen från vilken fristerna skall räknas inträffade.

14 Bestämmelser enligt vilka dagen då den handling företogs som utgör utgångspunkten inte räknas in i fristerna gällande förfarandet har, som domstolen funnit

i sin dom av den 15 januari 1987 i mål 152/85, Misset mot rådet (REG 1987, s. 223, punkt 7), till syfte att garantera att varje part fullt ut kan utnyttja fristerna. Domstolen har mot bakgrund av detta funnit att i fråga om en rättsakt som skall delges börjar inte fristen löpa förrän i slutet av dagen för delgivningen, oavsett vid vilket klockslag delgivningen av rättsakten i fråga ägt rum. Domstolen har tillagt att då en frist uttrycks i månader löper den alltså ut vid utgången av den dag i fristens sista månad som infaller på samma datum som den dag då händelsen eller handlingen från vilken fristen skall räknas inträffade eller företogs, nämligen dagen för delgivningen (domen i det ovannämnda målet Misset mot rådet, punkt 8).

15 Detta resonemang kan också överföras till det fall som avses i artikel 81.1 i rättegångsreglerna, där fristen för att väcka talan börjar löpa från tidpunkten för rättsaktens offentliggörande. I denna bestämmelse har det noggrant preciserats att fristen för att väcka talan enligt artikel 80.1 a i samma rättegångsregler i detta fall skall räknas "från slutet av den fjortonde dagen efter den dag då rättsakten offentliggjordes". Enligt artikel 81.1 i dessa rättegångsregler tillerkänns sökandena således ytterligare fjorton hela dagar utöver den normala tvåmånadersfristen, och den första dagen i tidsfristen flyttas alltså fram till den fjortonde dagen efter den dag då rättsakten i fråga offentliggjordes.

16 Vad beträffar den tvåmånadersfrist för att väcka talan som anges i artikel 230 femte stycket EG, blev den första dagen i tidsfristen i förevarande fall härigenom flyttad från den 18 juli 2001 till den 1 augusti 2001, vilket gav sökanden ytterligare en frist på fjorton hela dagar, inklusive den 1 augusti 2001 fram till midnatt.

17 I enlighet med artikel 80.1 b i rättegångsreglerna, i vilken anges att en frist uttryckt i månader löper ut vid utgången av den dag i fristens sista månad som infaller på samma datum som den första dagen i tidsfristen, löpte denna frist för talans väckande ut vid utgången av den 1 oktober 2001.

18 Med beaktande av den extra tidsfrist på tio dagar med hänsyn till avstånd som, enligt artikel 81.2 i rättegångsreglerna, skall läggas till talefristen löpte den fullständiga fristen för att väcka talan i förevarande mål ut vid midnatt torsdagen den 11 oktober 2001. Den dagen finns inte upptagen i förteckningen över lagstadgade helgdagar i artikel 1 i bilagan till rättegångsreglerna.

19 Härav följer att denna talan, som väcktes den 12 oktober 2001, har väckts för sent.

20 I den utsträckning som sökanden åberopat en rätt till ett verksamt rättsligt skydd bör det erinras om att denna rätt inte alls påverkas av en strikt tillämpning av reglerna om tidsfrister i förfarandet, som enligt fast rättspraxis är påkallad med hänsyn till kravet på rättssäkerhet och nödvändigheten av att undvika all diskriminering eller godtycklig behandling i rättskipningen (domen i det ovannämnda målet Misset mot rådet, punkt 11).

21 Sökanden har gjort gällande att den felaktiga tolkning av rättegångsreglerna som denne gjort beror på att de i fallet tillämpliga bestämmelserna är tvetydiga och att tolkningen därför utgör ett ursäktligt misstag. Domstolen anser dock att några särskilda svårigheter i samband med tolkningen av reglerna om de här tillämpliga tidsfristerna inte föreligger. Det kan därför inte anses att ett sådant ursäktligt misstag från sökandenas sida föreligger som skulle kunna motivera att man underlät att strikt tillämpa bestämmelsen i fråga.

22 Slutligen har sökandena inte styrkt, eller ens åberopat, att sådana omständigheter föreligger som är oförutsebara eller utgör *force majeure* och som skulle göra det möjligt för domstolen att med stöd av artikel 42 andra stycket i EG-stadgan för domstolen göra avsteg från fristen i fråga.

23 Av det sagda följer att det är uppenbart att talan skall avvisas.

24 Vidare saknas under dessa förhållanden anledning att pröva interventionsansökningarna som i enlighet med artikel 93.1 i rättegångsreglerna lämnats in av Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Finland, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland liksom av kommissionen.

Rättegångskostnader

25 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Förbundsrepubliken Tyskland har tappat målet och skall därför förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med parlamentets och rådets yrkanden.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLEN

följande beslut:

1) **Talan avvisas.**

2) **Förbundsrepubliken Tyskland skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Luxemburg den 17 maj 2002

R. Grass

Justitiesekreterare

G.C. Rodríguez Iglesias

Ordförande